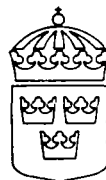

Socialförsäkringsutskottets yttrande

1988/89:SfU4y

1988/89
SfU4y

över del av proposition 1988/89:96 om legitimation
för vissa kiropraktorer, m. m., jämte motioner

Till socialutskottet

Socialutskottet har den 4 april 1989 beslutat bereda socialförsäkringsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1988/89:96 om legitimation för vissa kiropraktorer m. m. i vad avser avsnitt 2.4 Vissa sjukförsäkringsfrågor och motionerna So19 av Sten Svensson m. fl. (m) yrkande 4, So20 av Mona Saint Cyr (m) och So25 av Daniel Tarschys m. fl. (fp) yrkande 4.

Socialförsäkringsutskottet får anföra följande.

I propositionen föreslås att de kiropraktorer som har examen som Doctors of Chiropractic från utländsk högskola eller bedöms ha motsvarande utbildning skall kunna erhålla legitimation sedan de uppfyllt vissa villkor. I fråga om deras möjligheter att bedriva verksamheten med ersättning från den allmänna försäkringen anförs i propositionen att ersättning inte bör utges särskilt från sjukförsäkringen för behandling av legitimerad kiropraktor. Departementschefen motiverar detta med att sjukvårdshuvudmännens övergripande ansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen kombinerat med vårdavtalsmöjligheten utgör tillräckliga förutsättningar för att så långt som möjligt möta efterfrågan på vård och behandling inom den sektor – ortopedin – där kiropraktorerna är verksamma. I propositionen framhålls vidare att någon rätt att utfärda sjukintyg inte bör införas för legitimerad kiropraktor.

Motionärerna i motion So19 begär ett tillkännagivande att kiropraktorer och naprapater med legitimation skall ersättas via den allmänna försäkringen när behandlingen sker efter det att läkare ställt diagnos. I motion So20 begärs ett tillkännagivande om behovet av att lösa också frågorna om försäkringserättning och vikten att utfärda sjukintyg. Motionären hävdar att restriktionerna i dessa hänseenden drabbar patienterna och medför en onödig byråkrati om kiropraktorn skall behandla och läkaren remittera och sjukskriva patienten. I motion So25, slutligen, begär motionärerna ett tillkännagivande om att behandling som en legitimerad kiropraktor utför efter remiss från läkare bör berättiga till ersättning från sjukförsäkringen och att regeringen bör återkomma till riksdagen i denna fråga.

Sjukvårdshuvudmännen har ett lagfäst övergripande ansvar för hälso- och sjukvården. Sjukförsäkringen bidrar till kostnaderna för bl. a. den öppna sjukvården genom att en allmän sjukvårdsersättning utges till sjukvårdshuvudmännen. Ersättningen fördelas efter en behovsbaserad modell. Vid sidan härav utger försäkringen ersättning till privatpraktiserande läkare och

sjukgymnaster som anslutits till försäkringen. Anslutning kan ske först efter tillstyrkan av vederbörande sjukvårdshuvudman utom i vissa områden där fri etableringsrätt råder. Vid utbetalningen av den allmänna sjukvårdsersättningen avräknas ett belopp motsvarande under föregående år utgivna försäkringsersättningar till privatpraktiserande läkare och sjukgymnaster som var verksamma inom sjukvårdshuvudmannens geografiska område.

Sjukvårdshuvudmännen har i vissa fall träffat vårdavtal med privatpraktiserande vårdgivare som inte är anslutna till sjukförsäkringen. Framst gäller detta de s.k. fritidspraktikerna. I vårdavtalen regleras bl.a. den ekonomiska ersättningen från sjukvårdshuvudmannen till vårdgivaren och vilka patientavgifter vårdgivaren får ta ut. Den i avtalet reglerade verksamheten betraktas i allt väsentligt som offentlig öppen vård.

Riksdagen har under en följd av år på förslag av socialförsäkringsutskottet avslagit motionsyrkanden om en helt fri etableringsrätt för privatpraktiserande läkare och sjukgymnaster och motionsyrkanden om anslutning av nya grupper av vårdgivare till försäkringen. Utskottets principiella ställningstagande att begränsa möjligheten för privatpraktiserande läkare och sjukgymnaster att ansluta sig till försäkringen (se senast SfU 1987/88:13) har främst motiverats med att ansvaret för befolkningens hälso- och sjukvård lagts på sjukvårdshuvudmännen, varför det är både rimligt och riktigt att dessa har ett inflytande på hur de trots allt begränsade ekonomiska och personella resurserna fördelas. Senast i utskottets betänkande SfU 1987/88:22 avstyrkte utskottet bifall till motioner, vari yrkades att flera nya privatpraktiserande yrkesgrupper – psykologer, barnmorskor, sjuksköterskor och arbetsterapeuter – skulle kunna anslutas till försäkringen. Riksdagen följde utskottets förslag.

Mot bakgrund av det anförda kan utskottet inte tillstyrka att legitimerade kiropraktorer eller naprapater skall få rätt att ansluta sig till sjukförsäkringen. Utskottet delar också uppfattningen att frågan om kiropraktorernas rätt att utfärda sjukintyg med motsvarande giltighet som läkarintyg inom den allmänna försäkringen är för tidigt väckt. Utskottet föreslår därför att socialutskottet avstyrker bifall till motionerna So19 yrkande 4, So20 och So25 yrkande 4.

Stockholm den 11 april 1989

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Doris Håvik

Närvarande: Doris Håvik (s), Gullan Lindblad (m), Börje Nilsson (s), Sigge Godin (fp), Lena Öhrsvik (s), Margit Gennser (m), Nils-Olof Gustafsson (s), Ingegerd Elm (s), Margareta Persson (s), Hans Dau (m), Barbro Sandberg (fp), Rune Backlund (c), Margó Ingvarsson (vpk), Ragnhild Pohanka (mp), Maud Björncmalm (s), Christina Pettersson (s) och Marianne Jönsson (c).

1. Gullan Lindblad (m), Sigge Godin (fp), Margit Gennser (m), Hans Dau (m), Barbro Sandberg (fp) och Ragnhild Pohanka (mp) anser att utskottet beträffande försäkringsersättning till kiropraktorer bort anföra:

Utskottet delar uppfattningen i motionerna So19 och So25 att när en läkare ställt diagnos och remitterat patienten för behandling av legitimerad kiropraktor, bör kiropraktorn erhålla ersättning från försäkringen för behandlingen i fråga. Utskottet föreslår således att socialutskottet tillstyrker bifall till motionerna So19 yrkande 4 och So25 yrkande 4. Härigenom tillgodoses i huvudsak även motion So20.

2. Gullan Lindblad (m), Margit Gennser (m), Ragnhild Pohanka (mp) och Hans Dau (m) anser att utskottet beträffande försäkringsersättning till naprapater bort anföra:

I motion So19 begärs i yrkande 3 förslag från regeringen om legitimation av naprapater och i yrkande 4 ett tillkännagivande om att försäkringsersättning skall kunna utgå till legitimerad naprapat för behandling efter det att läkare ställt diagnos. Om en legitimation av naprapater genomförs anser utskottet att försäkringsersättning bör utgå för den behandling legitimerad naprapat utför efter det att läkare ställt diagnos och att socialutskottet bör hemställa att riksdagen som sin mening ger regeringen detta till känna.

3. Gullan Lindblad, Margit Gennser och Hans Dau (alla m) anser att utskottet beträffande sjukintyg bort anföra:

Utskottet anser att en legitimerad kiropraktor för undvikande av onödig byråkrati skall ha möjlighet att utfärda sjukintyg för patienter som fått sin diagnos fastställd av läkare och därefter remitterats till kiropraktorn för behandling. Utskottet föreslår således att socialutskottet tillstyrker bifall till motion So20 i motsvarande del.

Särskilt yttrande

Margó Ingvardsson (vpk) anför:

I motion So21 (vpk) begärs att regeringens förslag om legitimation av kiropraktorer skall avslås i avvaktan på att hela det manuella medicinska området klarläggs och blir föremål för en samlad bedömning. Jag är på grund härav ense med majoriteten om att de föreliggande motionsyrkandena bör avstyrkas av socialutskottet.

